

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 1.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.76>

УДК 657.37

*О. О. Попова,
аспірант кафедри обліку та оподаткування,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-4367-9171>*

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ

*О. Popova,
Postgraduate student of the Department of Accounting and Taxation, National
University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

FEATURES OF THE ACCOUNTING POLICY TO IMPROVE QUALITY MANAGEMENT REPORTING

Обов'язковість формування управлінської звітності, яка є сукупністю обліково-аналітичної інформації, структурованої відповідно до потреб менеджменту підприємства, не регламентовано законодавством, однак кожен суб'єкт господарювання, що розуміє її цінність для ефективного функціонування та подальшого розвитку, забезпечує внутрішнє врегулювання системи внутрішньогосподарської звітності в наказі про облікову політику. Метою дослідження є поглиблення розуміння особливостей облікової політики для підвищення якості управлінської звітності. Одним із елементів наказу про

облікову політику підприємства для цілей управлінського обліку є управлінська звітність, що відображує сукупність інформації, яка генерується в системі бухгалтерського (фінансового, управлінського) обліку та оформлена у вигляді відповідних документів (звітів). Поняття цінності інформації, сформованої в системі управлінського обліку та призначеної для потреб менеджменту, нерозривно пов'язане із розумінням її якості, яка забезпечується завдяки відповідності певним вимогам, що висуваються до інформації взагалі та до управлінської звітності зокрема. Для того, щоб управлінська звітність забезпечувала потреби управління, вона повинна відповідати таким критеріям якості, як: зрозумілість та легкість сприйняття; достовірність та правдивість; суттєвість та важливість; порівнянність; оперативність. Визначено, що під якістю управлінської звітності, як особливого інформаційного продукту, розуміється та міра її цінності, яка визначає існуючу та майбутню здатність звітності задовольняти потреби внутрішніх користувачів (менеджерів) в об'єктивній та оперативній інформації для прийняття управлінських рішень. Обгрунтовано висновок, що облікова політика підприємства, яка регламентує організацію бухгалтерського обліку на підприємстві взагалі, та управлінського обліку, зокрема, дає можливість, застосовуючи сукупність відповідних принципів, методів та процедур, забезпечити реалізацію найважливішої мети внутрішньогосподарського обліку та управлінської звітності – надання користувачам оперативної, повної, правдивої та неупередженої інформації для потреб функціонування підприємства та його стратегічного розвитку.

Mandatory formation of management reporting, which is a set of accounting and analytical information structured in accordance with the needs of the company's management, is not regulated by legislation, however, every business entity that understands its value for effective functioning and further development ensures internal regulation of the intra-business reporting system in the order on the accounting policy. The purpose of the study is to deepen the understanding of the

features of accounting policy to improve the quality of management reporting. One of the elements of the order on the accounting policy of the enterprise for the purposes of management accounting is the management reporting, which reflects the totality of information generated in the accounting (financial, management) accounting system and issued in the form of relevant documents (reports). The concept of the value of information formed in the management accounting system and intended for the needs of management is inextricably linked to the understanding of its quality, which is ensured by meeting certain requirements for information in general and for management reporting in particular. In order for management reporting to meet the needs of management, it must meet such quality criteria as: clarity and ease of perception; reliability and truthfulness; materiality and importance; comparability; efficiency. It was determined that the quality of management reporting, as a special information product, also means the measure of its value, which determines the existing and future ability of reporting to satisfy the needs of internal users (managers) in objective and operational information for making management decisions. The accounting policy of the enterprise, which regulates the organization of accounting at the enterprise in general, and management accounting, in particular, makes it possible, by applying a set of relevant principles, methods and procedures, to ensure the implementation of the most important goal of internal business accounting and management reporting - providing users with prompt, complete, truthful and unbiased information for the needs of the enterprise's functioning and its strategic development.

Ключові слова: *облікова політика, управлінський облік, управлінська звітність, якість управлінської звітності.*

Keywords: *accounting policy, management accounting, management reporting, management reporting quality.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. *Управлінський облік дає змогу забезпечити формування та подальше використання інформації для прийняття*

управлінських рішень, тому розробка облікової політики для цілей управлінського обліку є одним з важливих етапів побудови надійної системи інформаційного забезпечення менеджменту підприємства.

Облікова політика є одним із інструментів постановки та подальшої оптимізації управлінського обліку на підприємстві, оскільки за допомогою поєднання сукупності принципів, методів та процедур цілком можливо забезпечити формування її важливих елементів, серед яких важливе місце відводиться управлінській звітності, що є інформаційною основою для прийняття керівництвом обґрунтованих, оперативних рішень.

Обов'язковість формування управлінської звітності, яка є сукупністю обліково-аналітичної інформації, структурованої відповідно до потреб менеджменту підприємства, не регламентовано законодавством, однак кожен суб'єкт господарювання, що розуміє її цінність для ефективного функціонування та подальшого розвитку, забезпечує внутрішнє врегулювання системи внутрішньогосподарської звітності в наказі про облікову політику.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розробки облікової політики для цілей управлінського обліку в контексті забезпечення якості управлінської звітності досліджували у своїх працях такі науковці: Акімова Н.С. [1], Герасимович І.А. [2], Гуцаленко Л.В. [3], Коваль Л.В. [4], Колеснікова О.М. [3], Косташ Т.В. [5], Кулик В.А. [6], Лемішовська О.С., Михайловський В.О. [7], Лепетан І., Грішина, І. [8], Лучик Г.М. [9], Топоркова О.В. [1], Наумова Т.А. [1] та інші.

Колектив науковців зазначають, що в сучасних умовах виникає об'єктивна потреба в здійсненні нових підходів до змісту та організації обліку для управління [1], відтак метою впровадження і використання сучасної системи управлінського обліку на підприємстві є достатнє і своєчасне забезпечення всіх рівнів управління плановою, фактичною і прогностною інформацією, необхідною для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі оперативного та детального збору, систематизації і аналізу інформації.

Герасимович І., досліджуючи вплив інструментів бухгалтерського інжинірингу на функції облікової політики, відзначила застосування в операційній діяльності нових реєстрів управлінського обліку, які поєднують показники бюджетування, обліку, систему «директ-кост», аналізу та контролю; в фінансовій діяльності: 1) новий робочий план мега-рахунків за їх економічним змістом, наприклад «Необоротні активи», «Власний капітал»; 2) моніторингові облікові реєстри «Похідний балансовий звіт» цільового призначення на прогнозування ризиків, ліквідності і платоспроможності як поточної так, і стратегічної [2].

Незважаючи на вагомий вклад науковців у проблеми формування облікової політики для цілей управлінського обліку, важливими залишаються подальші дослідження можливостей облікової політики для підвищення якості управлінської звітності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є поглиблення розуміння особливостей облікової політики для підвищення якості управлінської звітності.

Для досягнення мети були реалізовані такі завдання: досліджено етапи формування ефективної системи управлінського обліку; сформовано основні аспекти облікової політики для цілей управлінського обліку; досліджено критерії якості управлінської звітності; наведено основний комплект управлінської звітності; розроблено Графік документообігу для цілей управлінського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996, внутрішньогосподарський (управлінський) облік визначений як «...система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством» [10].

Для формування системи управлінського обліку, здатного забезпечувати менеджмент підприємства оперативною інформацією, необхідно дотримуватися таких етапів його побудови (табл. 1). Таку систему управлінського обліку можна

назвати ефективною, оскільки вона здатна виконувати його функції, зокрема, забезпечувати вчасне формування об'єктивної інформації для прийняття рішень.

Таблиця 1. Етапи формування ефективної системи управлінського обліку

Етап	Назва етапу	Зміст
Етап 1	Формування облікової політики для управлінського обліку	Розробляється, виходячи з інформаційних потреб компанії і специфіки її діяльності. Використовуються принципи, викладені в міжнародних, національних стандартах фінансової звітності, або власні підходи до обліку й відбиття інформації про діяльність компанії. Основні елементи облікової політики для цілей управлінського обліку – об'єкти обліку, принципи кваліфікації, визнання, оцінки, що поетапно деталізуються у внутрішньому документі
Етап 2	Визначення центрів відповідальності	Керівник визначає структурні елементи, які він буде аналізувати, порівнювати і за якими буде приймати рішення. По кожному центру відповідальності розраховуються власні показники, на підставі яких згодом формуватиметься управлінська звітність
Етап 3	Визначення переліку звітів, їх деталізація	Звіти тісно переплітаються між собою і доповнюють один одного, тому важливо, щоб в процесі аналізу бізнес-інформації у керівника формувалося цілісне уявлення про ефективність робочих процесів. Основними документами управлінської звітності є: - платіжний календар; - реєстр платежів; - звіт про доходи та витрати; - динаміка продажів і витрат; - звіт про рентабельність центрів відповідальності; - управлінський баланс; - звіт про рух грошових коштів. Це мінімальний перелік фінансових звітів, аналізувати які потрібно регулярно. Він може бути доповнений іншими на розсуд керівника
Етап 4	Визначення точки беззбитковості	Під час аналізу управлінської звітності у керівника повинні бути орієнтири. Одним з них є точка беззбитковості – мінімальний рівень доходів, який ще здатний покривати адміністративні витрати
Етап 5	Планування доходів	Керівник щодня приймає рішення, спрямовані на зростання продажів. Згодом, за допомогою управлінських звітів, він повинен вміти оцінювати ефективність своїх дій. Для цього, якщо це можливо, ставляться цілі по доходах в розрізі центрів відповідальності

Джерело: сформовано автором на основі [1]

Першим етапом формування системи управлінського обліку є розробка облікової політики, яка відіграє ключову роль у створенні дієвої системи внутрішньогосподарського обліку на підприємстві.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 (зі змінами), облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [10].

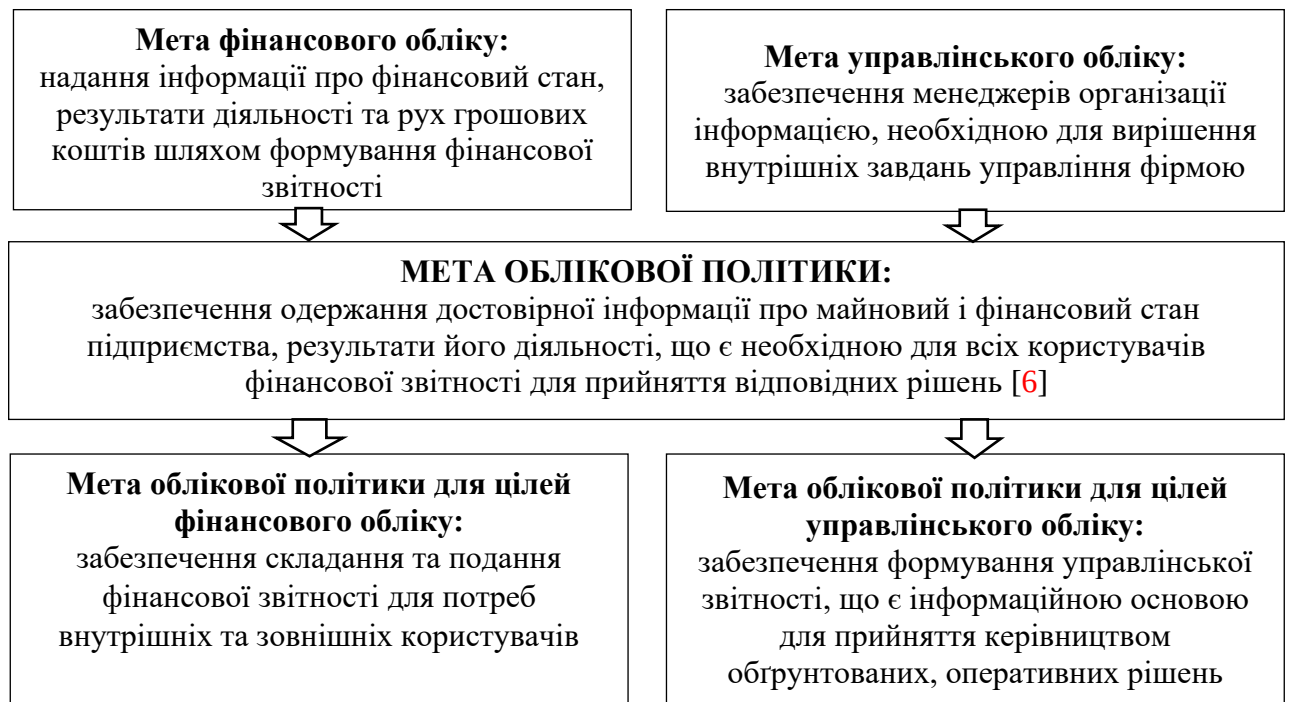
Формування облікової політики підприємства для цілей бухгалтерського обліку здійснюється у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 (зі змінами) та Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Мінфіну України від 27.06.2013 р № 635 (зі змінами).

Обов'язковість ведення управлінського обліку не врегульовано нормативними документами, тому облікова політика для цілей управлінського обліку законодавством не регламентується, а формується та регламентується виключно адміністрацією підприємства у внутрішній розпорядчій документації, зокрема, головним бухгалтером суб'єкта господарювання в наказі про облікову політику або додатку до нього.

Як зазначає Косташ Т., облікова політика для цілей бухгалтерського обліку на підприємстві є інструментом контролю бухгалтерського обліку, а мета управлінської облікової політики – прийняття керівництвом обґрунтованих, оперативних рішень [5].

Незважаючи на те, що управлінський та фінансовий облік є складовими бухгалтерського обліку, однак мета фінансового обліку відрізняється від мети управлінського, відтак цілі облікової політики для фінансового обліку різняться від її цілей для управлінського, що відображено на рис. 1.

Завданням облікової політики щодо управлінського обліку є формування базової системи інформаційного забезпечення для узгодження доцільних управлінських рішень [8].

**Рис. 1. Мета облікової політики для цілей фінансового та
управлінського обліку**

Джерело: сформовано автором

Для створення сукупності методологічних рішень при формуванні облікової політики необхідно дотримуватися наступних напрямків: організація повного, достовірного, своєчасного відображення фактів господарської діяльності підприємства; формування звітності, що забезпечує корисною інформацією внутрішніх і зовнішніх користувачів; забезпечення ув'язки бухгалтерського та управлінського обліку [5, с. 250].

Незважаючи на те, що облікова політика для цілей фінансового та управлінського обліку в частині багатьох принципів, методів та процедур буде співпадати, оскільки обидва види обліку відносяться до бухгалтерського, однак є певні елементи облікової політики, яка призначені суто для цілей управлінського обліку.

Існують думки вчених, зокрема Коваль Л., про необхідність виділення при формуванні наказу про облікову політику четвертого - управлінського аспекту облікової політики (система показників діяльності підприємства, бюджетування та контроль), що обґрунтовано конфіденційністю інформації управлінського

характеру, тому в розділі, що стосується управлінської складової, вважає науковець, необхідно наводити загальну інформацію, а більш конкретну - у додатках, до яких матимуть доступ тільки певні користувачі інформації [4].

На думку Лучик Г., облікова політика повинна формуватися під потреби управління, в іншому випадку її цінність знижується і облікова інформація не відповідатиме поставленим вимогам, а, отже, рішення, прийняте на її основі, неефективне. Тому, вважає науковець, сукупність технічних, організаційних та методологічних елементів облікової політики не дасть можливість вирішувати запити управлінської системи і досягати поставлених цілей у довгостроковому періоді. Зокрема, до управлінського рівня запропоновано включати такі складові елементи облікової політики: система фінансових показників, система нефінансових показників, система прогнозних стратегічних показників, бюджетування та контроль за ресурсами [9].

Облікова політика для цілей управлінського обліку, на нашу думку, повинна включати в себе організаційний, методичний та технічний аспекти (табл. 2), також доцільно наказ про облікову політику для цілей управлінського обліку оформляти окремим документом або додатком до наказу про облікову політику підприємства, що матиме конфіденційний характер у зв'язку із наявністю в документі інформації, не призначеної для зовнішніх користувачів.

Одним із елементів наказу про облікову політику підприємства для цілей управлінського обліку є управлінська звітність, що відображує сукупність інформації, яка генерується в системі бухгалтерського (фінансового, управлінського) обліку та оформлена у вигляді відповідних документів (звітів).

Поняття цінності інформації, сформованої в системі управлінського обліку та призначеної для потреб менеджменту, нерозривно пов'язане із розумінням її якості, яка забезпечується завдяки відповідності певним вимогам, що висуваються до інформації взагалі та до управлінської звітності зокрема.

**Таблиця 2. Основні аспекти облікової політики для цілей
управлінського обліку**

№ з/п	Аспекти облікової політики	Елементи облікової політики
1	Організаційний аспект	- організація і ведення управлінського обліку (варіант автономії, інтегрований або змішаний); - місце управлінського обліку в управлінській структурі господарюючого суб'єкта; - взаємодія управлінського обліку з іншими функціональними і виробничими службами
2	Методичний аспект	- застосування методів калькулювання собівартості продукції і ціноутворення; - методи калькулювання собівартості продукції для відповідних центрів витрат і центрів відповідальності; - підходи до розподілу за об'єктами калькулювання непрямих витрат, застосовуваних за окремими сегментами підприємства чи організації; - методи оцінки активів з метою складання управлінського балансу; - методика розрахунку основних обліково-аналітичних показників для стратегічного, тактичного та оперативного управління
3	Технічний аспект	- робочий план рахунків управлінського обліку, що містить синтетичні та аналітичні рахунки; - форми первинних облікових документів, які застосовуються для оформлення господарських операцій, по яких не передбачені типові форми; - перелік управлінської звітності та форми документів; - графік документообігу для цілей управлінського обліку; - структура служби управлінського обліку; - перелік центрів витрат і центрів відповідальності; - форми звітів центрів витрат і центрів відповідальності; - інші рішення, необхідні для організації управлінського обліку

Джерело: сформовано автором на основі [5, с. 251]

Фабіянська В. вважає, що «якість» — це філософське поняття, яке застосовується не лише як мірило якісних ознак виготовленої продукції, виконаних робіт та наданих послуг з метою визначення їх придатності до споживання та можливості задоволення потреб кінцевих споживачів, але поняття якості широко застосовується щодо усіх сфер життя та діяльності людини: якість навчання, виховання, життя, відносин, інформації. З поняттям якості науковець пов'язує також і поняття цінності, тобто чим якіснішою є та чи інша річ, послуга, інформація, тим ціннішою вона є для людини [11].

Гуцаленко Л., Колеснікова О. стверджують, що з метою забезпечення корисності інформації, наведеної в звітності, для потреб управління, вона має відповідати таким характеристикам, як достовірність та значимість [3].

На нашу думку, для того, щоб управлінська звітність забезпечувала потреби управління, вона повинна відповідати таким критеріям якості, як: зрозумілість та легкість сприйняття; достовірність та правдивість; суттєвість та важливість; порівнянність; оперативність. Критерії якості управлінської звітності, відображені на рис. 2, вважаємо за потрібне зазначати у наказі про облікову політику підприємства, як ключові характеристики, яким має відповідати внутрішня звітність для цілей управління.

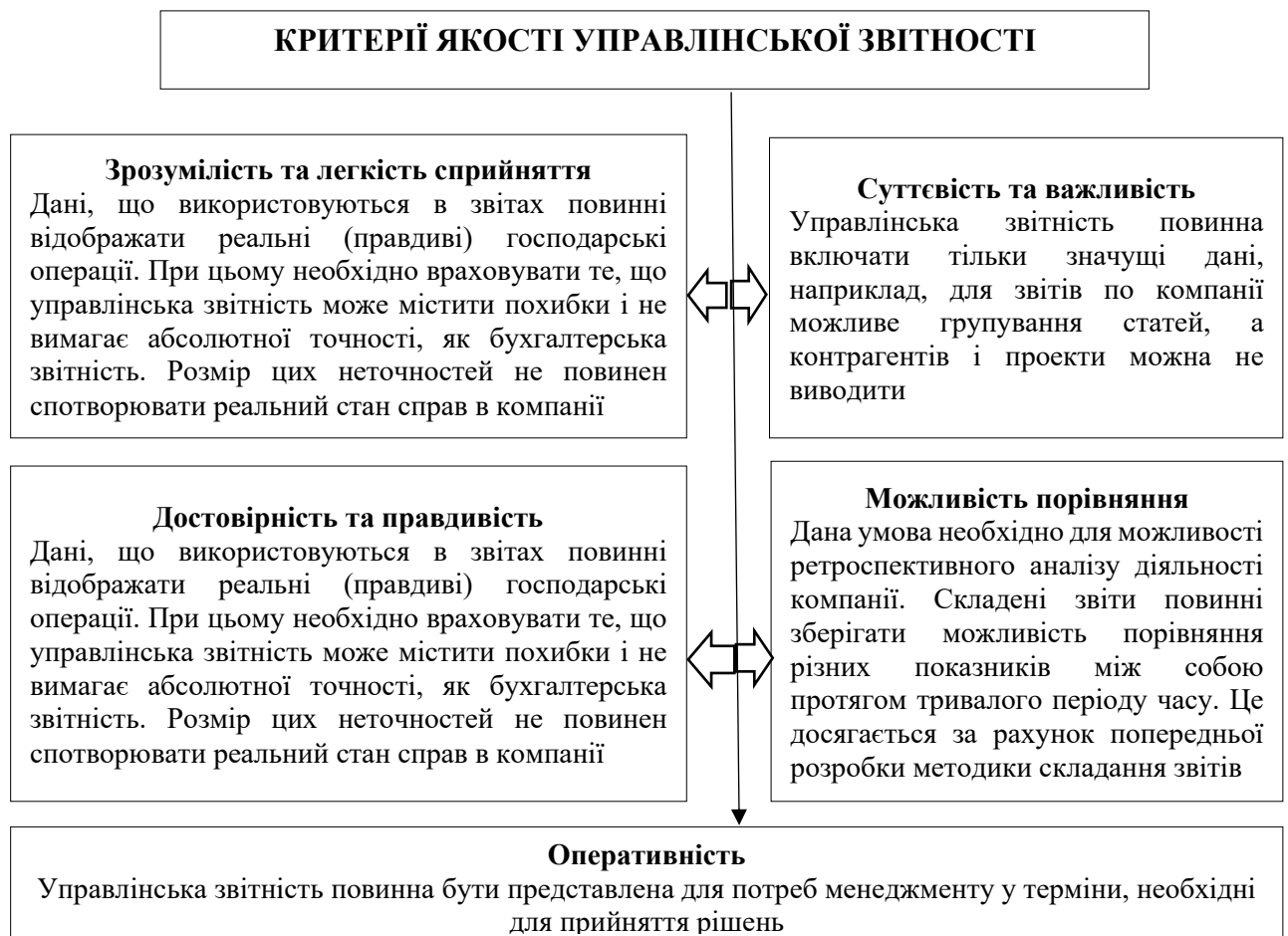

Рис. 2. Критерії якості управлінської звітності

Джерело: сформовано автором на основі [12]

Форма, зміст, інформаційне наповнення, виконавці, періодичність та терміни подання управлінської звітності затверджуються на рівні підприємства в наказі про облікову політику або додатку до нього та повністю спрямовані на її користувачів, якими є менеджери різних рівнів, що використовують її для прийняття відповідних управлінських рішень.

Найбільш поширеними формами управлінської звітності, які активно використовуються підприємствами, є: звіт про доходи та витрати, динаміка продажів і витрат; звіт про рентабельність центрів відповідальності; звіт про прибутки і збитки (P&L); звіт про рух грошових коштів (Cash Flow); управлінський баланс (документ, що зводить P&L і Cash Flow в один звіт).

Експерти компанії TG Consulting зазначають, що основний комплект управлінської звітності включає три форми документів (табл. 3).

Таблиця 3. Основний комплект управлінської звітності

№ з/п	Назва звіту	Зміст документу	Значення звіту для цілей управління
1	Звіт про рух грошових коштів (Cash Flow)	Звіт використовується практично в кожній компанії та дозволяє в найкоротші терміни отримати інструмент контролю за платежами, обов'язковими платежами та касовими розривами	В результаті використання звіту власник отримує повну картину – скільки компанія отримала коштів, на що витратила, скільки залишилося. За допомогою Звіту про рух грошових коштів можна дізнатися, наскільки компанія готова генерувати грошовий потік для підтримки поточної діяльності, а також для розвитку компанії і покриття кредитів
2	Звіт про прибутки і збитки (P&L)	Звіт складається з дохідної і видаткової частин, при цьому витрати в цьому фінансовому звіті зазвичай мають більш глибоку деталізацію за статтями витрат. Для аналізу використовують кілька показників прибутку, основні з яких: маржинальний прибуток; валовий прибуток; операційний прибуток; EBITDA; EBIT; чистий прибуток	Звіт дозволяє оцінити рентабельність (прибуток) компанії. P&L допомагає сконцентруватися на тих напрямках бізнесу, які приносять реальний прибуток. Для формування звіту використовується метод нарахування, тобто можуть враховуватися зобов'язання, за якими ще не було оплати

№ з/п	Назва звіту	Зміст документу	Значення звіту для цілей управління
3	Управлінський баланс	Це звіт, який зводить результати звітів P&L і Cash Flow в один. У Балансі відображаються: кредиторська і дебіторська заборгованості, обсяг незавершеного виробництва у організації, обсяг податків, які необхідно сплатити. На підставі управлінського балансу розраховують основні показники фінансового стану	Документ допомагає контролювати коректність обліку, напрямки використання прибутку, дебіторську і кредиторську заборгованість. Звіт дозволяє з'єднати воедино два попередніх звіти і перевірити коректність їх складання. З Балансу власник може отримати інформацію про те, чим володіє фірма, і як розподіляється прибуток компанії, або з чого фінансується збиток. Баланс складається з двох основних груп – активи і пасиви

Джерело: сформовано автором на основі [12]

Проведені дослідження підтверджують, що крім зазначених у табл. 3 документів, більшість вітчизняних підприємств використовують також:

1) платіжний календар – форма звітності, яка є прогнозом руху грошових коштів та, як правило, заповнюється фінансистом/головним бухгалтером компанії один раз на тиждень та/або місяць, однак підприємства зі значним оборотом коштів практикують щоденний платіжний календар;

2) реєстр платежів компанії заповнюється фінансистом/головним бухгалтером, як правило, один раз на тиждень, проте компанії зі значним оборотом коштів практикують щоденний реєстр платежів.

Формування адекватної для конкретного підприємства системи управлінської звітності є основою її практичної цінності. Ураховуючи зв'язок інформації управлінської звітності із загальною інформаційною системою підприємства, її регламентують відповідними внутрішніми нормативними документами суб'єкта господарювання із зазначенням у них її форми (окремих звітів), термінів і способів їх надання [7].

На нашу думку, наказ про облікову політику підприємства має містити Графік документообігу для цілей управлінського обліку, який призначений для

впорядкування інформації, що формується та надається для потреб менеджменту і призначена для прийняття управлінських рішень. Графік має вигляд таблиці, у якій відображено перелік управлінської звітності з активними посиланнями на форми документів (звітів), періодичність і терміни формування та подання звітності, відповідальні за її формування, посадові особи, для кого призначена звітність. Приклад Графіку документообігу для цілей управлінського обліку наведений у табл. 4.

Таблиця 4. Графік документообігу для цілей управлінського обліку

№ з/п	Назва (форма) звіту	Періодичність формування звіту	Посадова особа, відповідальна за формування звіту	Термін формування звіту	Посадова особа, відповідальна за подання звіту	Термін подання звіту	Посадова особа, для кого призначений звіт
1	Платіжний календар щоденний/щотижневий/щомісячний	Щодня	Фінансист/Головний бухгалтер	До 9:30 години платіжного дня	Фінансист/Головний бухгалтер	До 10 години платіжного дня	Керівник
		Щотижня	Фінансист/Головний бухгалтер	До 17 години платіжного дня (щочетверга)	Фінансист/Головний бухгалтер	До 9 години платіжного дня (щоп'ятниці)	Керівник
		Щомісяця	Фінансист/Головний бухгалтер	До 28 числа поточного місяця на наступний	Фінансист/Головний бухгалтер	До 28 числа поточного місяця на наступний	Керівник
2	Реєстр платежів на день/тиждень	Щодня	Фінансист/Головний бухгалтер	До 9:30 години платіжного дня	Фінансист/Головний бухгалтер	До 10 години платіжного дня	Керівник
		Щотижня	Фінансист/Головний бухгалтер	До 17 години платіжного дня (щочетверга)	Фінансист/Головний бухгалтер	До 9 години платіжного дня (щоп'ятниці)	Керівник
3	...						

Джерело: сформовано автором

Графік документообігу для цілей управлінського обліку, як один із елементів облікової політики, створює можливості для формування організованої та добре налагодженої системи управлінської звітності для ефективного функціонування системи менеджменту підприємства.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Узагальнюючи вище викладене, можна дійти висновку:

1. Облікова політика для цілей управління підприємством повинна враховувати її організаційні, методичні та технічні аспекти. Ведення управлінського обліку та складання управлінської звітності є прерогативою підприємств, які обрали для себе стратегію розвитку, що базується на передовому досвіді розвинених вітчизняних та зарубіжних підприємств і спрямована на досягнення високих результатів діяльності та побудову соціально та екологічно відповідального бізнесу.

2. Визначено, що під якістю управлінської звітності, як особливого інформаційного продукту, розуміється та міра її цінності, яка визначає існуючу та майбутню здатність звітності задовольняти потреби внутрішніх користувачів (менеджерів) в об'єктивній та оперативній інформації для прийняття управлінських рішень.

3. Облікова політика підприємства, яка регламентує організацію бухгалтерського обліку на підприємстві взагалі, та управлінського обліку, зокрема, дає можливість, застосовуючи сукупність відповідних принципів, методів та процедур, забезпечити реалізацію найважливішої мети внутрішньогосподарського обліку та управлінської звітності – надання користувачам оперативної, повної, правдивої та неупередженої інформації для потреб функціонування підприємства та його стратегічного розвитку.

Література

1. Акімова Н.С., Топоркова О.В., Наумова Т.А. Удосконалення системи управлінського обліку торгової організації в конкурентному середовищі.

Проблеми економіки. 2018. № 4. С. 294-300. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2018_4_36 (дата звернення: 05.01.2024).

2. Герасимович І.А. Організація облікової політики сучасного підприємства. *Інвестиції: практика та досвід.* 2018. № 7. С. 49-53. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/11.pdf (дата звернення: 05.01.2024).

3. Гуцаленко Л.В., Колеснікова О.М. Нефінансова та управлінська звітність – інформаційний інструмент управління ризиками. *Економіка і управління бізнесом.* Том 13 №4, 2022, с.14-23. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/16811> (дата звернення: 05.01.2024).

4. Коваль Л.В. Облікова політика в управлінні підприємством. *Ефективна економіка.* 2019. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/44.pdf (дата звернення: 05.01.2024).

5. Косташ Т.В. Управлінський аспект облікової політики підприємства. *Кримський економічний вісник.* №6 (07) грудень 2013. URL: <https://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/04/kostash-upr-aspekt-2013.pdf> (дата звернення: 05.01.2024).

6. Кулик В.А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. С. 373. (дата звернення: 05.01.2024).

7. Лемішовська О.С., Михайловський В.О. Управлінська звітність підприємства: теоретико-методичні аспекти та принципи формування. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку.* 2023. №1(9). С. 179-188. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/sep/31274/menedzhment-183-192.pdf> (дата звернення: 05.01.2024).

8. Лепетан І., Грішина, І. Облікова політика як один з інструментів оптимізації управлінського обліку на підприємстві. *Молодий вчений.* 2019. №11 (75), 139-141. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-31> (дата звернення: 05.01.2024).

9. Лучик Г.М. Облікова політика як інструмент формування обліково-аналітичної інформації в управлінні. *Ефективна економіка*. 2015. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4664> (дата звернення: 05.01.2024).

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 05.01.2024).

11. Фабіяньська В.Ю. Поняття якості в аудиторській практиці. *Агросвіт*. 2017. № 9. С. 62-68. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2398&i=10> (дата звернення: 05.01.2024).

12. Як управлінська звітність покращує ефективність бізнесу. Р&L звіт, управлінська та фінансова звітність. URL: <https://sb1.com.ua/yak-upravlinska-zvitnist-pokrashhuje-efektyvnist-biznesu/> (дата звернення: 05.01.2024).

References

1. Akimova, N.S. Toporkova, O.V. and Naumova, T.A. (2018), “Improving the Management Accounting System of a Trade Organization in a Competitive Environment”, *Problemy ekonomiky*, vol. 4, pp. 294-300, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2018_4_36 (Accessed 05.01.2024).

2. Herasymovych, I. (2018), “Organization of accounting policies of the modern enterprise”, *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 7, pp. 49-53, available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/11.pdf (Accessed 05.01.2024).

3. Hutsalenko, L.V. and Kolesnikova, O.M. (2022), “Non-financial and management reporting – information tool of risk management”, *Ekonomika i upravlinnia biznesom*, vol. 13, no. 4, pp. 14-23, available at: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/16811> (Accessed 05.01.2024).

4. Koval, L. (2019), “Accounting policy in management enterprise”, *Efektivna ekonomika*, vol. 5, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/44.pdf (Accessed 05.01.2024).

5. Kostash T.V. (2013), “Management aspect of the accounting policy of the enterprise”, Kryms'kyj ekonomichnyj visnyk, vol. 6 (07), available at: <https://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/04/kostash-upr-aspekt-2013.pdf> (Accessed 05.01.2024).
6. Kulyk, V.A. (2014), Oblikova polityka pidpriemstva: nabutyj dosvid ta perspektyvy rozvytku [Accounting policy of the enterprise: acquired experience and prospects for development], RVV PUET, Poltava, Ukraine.
7. Lemishovs'ka, O.S. and Mykhajlovs'kyj, V.O. (2023), “Management reporting of the enterprise: theoretical - methodological aspects and principles of formation”, Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku, vol. 1 (9), pp. 179-188, available at: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/sep/31274/menedzhment-183-192.pdf> (Accessed 05.01.2024).
8. Lepetan, I. and Hrishyna, I. (2019), “Accounting policy as one of the tools for managing accounting in enterprise”, Molodyj vchenyj, vol. 11 (75), 139-141. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-31>.
9. Luchyk, H.M. (2015), “Accounting policy as a tool for accounting and analytical information management”, Efektyvna ekonomika, vol. 12, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4664> (Accessed 05.01.2024).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed 05.01.2024).
11. Fabiianska, V. (2017), “The concept of quality in the audit practice”, Agrosvit, vol. 9, pp. 62-68, available at: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2398&i=10> (Accessed 05.01.2024).
12. TG Consulting (2023), “How management reporting improves business efficiency”, available at: <https://sbl.com.ua/yak-upravlinska-zvitnist-pokrashhuje-efektyvnist-biznesu/> (Accessed 05.01.2024).

Стаття надійшла до редакції 15.01.2024 р.